

(המשך מעמוד 23)

דמות של הצנע לכת

(הרב הגאון ר' דוד וויין זצ"ל מחולון)

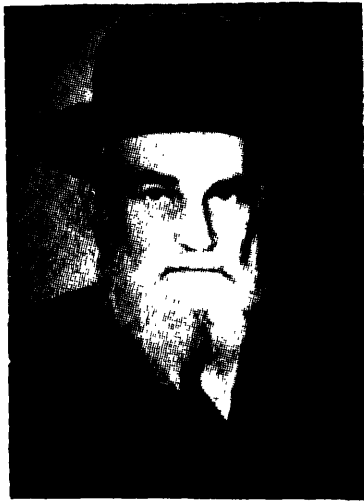
לא היה מרוצה מעצמו, בשאפו לגדולות ראה עצמו קטן-קומה וענוותנותו היתה מופלאה, ממש כמסופה הנדרסת היה לכל אחד, אף לקטן ממנו. אף פעם לא אמר שהוא יודע משהו, וכששאלו אותו היה עונה בלאחר יד, כאלו אין זו שאלה שיש להיות למדן כדי להשיב עליה, היה מציג את עצמו כמגיד שי-עור בבית כנסת, ותמיד התלונן על שמבקשים ממנו לעלות ל"מזרח", זה בודאי בגלל זקני הלבן, היה מצטדק.

בכיסיו מצאו פתק עוד מלפני שנים רבות, הוא כתב אותו בכתב סופרים ואחרי עבודה מאומצת פיענחו את תוכנו: "להאיר פני... למען זה עלי ל- המציא תחבולות לכל יום ולהחזיק בהם שבוע שלם ולחדש כל שבוע תקנות מ- חדש. — ללמד שמונה וחצי שעה בכל יום ולנהוג השלמה על שבע — ללמד שעה שלימה בבוקר קודם התפילה גמרא — לישון מתוך עיון בהלכה — ללמד מוסר ס"ה שעה בכל יום — לדבר בכל יום שתי פעמים בלמוד — לדבר שתי פעמים בכל שבוע עם גדול בלמוד — לרשם סדר שמירת הת-קנות — להחוב מתחיל מ"ג סיון".

"קבלות" אלה מוכיחות, כי אדם גדול זה החזיק את עצמו תמיד תחת זכוכית מגדלת, חיפש את הכתם הקטן ביותר בעצמו ובאותה שעה — את הזכות הק-טנה ביותר על אחרים.

כבוד גדול עשו לו במותו כי בעזרתו הפעילה של הרה"ג ר' צבי יהודה מלצר שליט"א ואחיו הרב ר' טוביא וויין, וועד עסקנים תושבי חולון וממקורבי הרב, ובמיוחד בעזרתו של אחי הרב, הרב הג-און ר' זאב שליט"א נוסד כולל אברכים מצויינים, לכבוד התורה ולכבוד השי"ת, זה הכבוד הגדול שאפשר היה לעשות למען הגאון והצדיק הזה. זכר צדיק ל-דוד איינר ברכה.

"אגרו-בנק", כיום חולון העיר. במסירת נפש ממש ארגן את חיי הדת בעיר, ימים כלילות עשה למען העירוב, המקוואות, הקים בית כנסת, הסדיר את השחיטה, הקים רשת חינוך הקיימת עד היום, השמיע שיעורים קבועים בהלכה ואגדה, עזר הרבה לארגן את לשכת הרבנות לאחר שהעיר גדלה ונתמנו עוד רבנים. ניסה גם להקים ישיבה אולם מסיבות שהזמן גרמן לא האריכה ימים. בחורף תשכ"ז חש ברע, זה היה האות הראשון למחלתו הממארת, ממנה לא קם. הוא נשא בגבורה עילאית את יסו-

ריו ועוד שעתיים לפני פטירתו שוחח בדברי תורה עם בן אחותו הרב יחיאל פריד, לאחר מכן נרדם והוציא את נש-כתו בנשיקה.

הוא היה אחד המאמינים המעמיקים ביותר. מי שנמצא בקרבנו, הרגיש ב-חוש את יראת האלוקים אשר בו. תמיד היה כחפש את העילאיות, מטפס על הסולם שראשו כגיע השמימה ואף פעם

— אדם גדול שכל כולו התכנס בתוך ה"הצנע לכת", שעבד עבודה תמה כדי להימצא בין אנשים ולא ירגישו בו — מה מקום לספר בשבחו? הרי כל חייו ברח מפני זה, האם לא יהיה כאן משום פקידא של אדם גדול מאד?

כי אם אנו מבקשים לספר על הצדיק הנסתר ר' דוד שמעי' וויין זצ"ל, רבה של חולון, עלינו לגולל יריעה שלימה של קדושה וטהרה, של מוסר ושבירת המידות, של חסד ושל חמלה, עלינו לגו-לל הרבה פרשיות בתורה, שמעולם לא הכיר אדם בהן אלא הוא עצמו, הוא ופתקאותיו הקטנים, פיסות ניר מעוכים שכיס פנימי בגדו הסתיר אותם אף מעיני הרבנית, פתקאות שספרו על הת-לבטיות שבעמקות הנפש, חתירה מתמ-דת אל השלימות האמיתית, אשר אינה נמדדת בחיים של שבעים שנה, אשר אינה מתפרשת במלים של ספר וכל שכן של עתון.

אלא שמוטל עלינו לספר אחרי מיטתו ולומר: הי חסיד, הי עניו מתלמיד חסידים וענונים, גדולי תורה ודעת, אשר מקצתם ננעצו בארץ וראשם ורובם תקוע היה בשמים, הוא הלך בדרכיהם ויותר ממה שקבל מהם, הבקיע בעצמו על ידי העמקה בנפש האדם, על ידי עבודה מאו-מצת בלתי פוסקת של כחמישים שנה, על ידי הרהור בלתי פוסק בעניני מוסר, מידות האדם, הטוב והרע. והתעלה בכל זה כאחד הגדולים אשר בארץ.

רק לאחר שהלך לעולמו, ראינו שאדם גדול פינה את מקומו לקטנים ממנו בהרבה, ראינו את אשר נשאר אחריו ומקצת מן הפנינים יעידו על האוצר הגדול שהיה טמון בו ואשר יחידים ידעו על כך.

בצעירותו למד בסובאלק, בשנת תרע"ט-תר"פ בא לסלובודקה והוא עוד-נו צעיר אולם כבר אז התבלט באישיותו האופיינית, בשקידתו וביראת-שמים מופ-לגת, אפיו הרציני ומנהגי חייו הפ-ליאו את כולם. הוא הושפע מאד בשנים הללו מאישיותו המוסרית של הרה"ח ר' ירחם לבוביץ, שסלל את דרכו המוסרית לפניו. נשאר בישיבה כאשר בראשה עמדו הגרמ"מ אפשטיין וה"סבא" מסלבודקה ושתה ב-צמא את דבריהם, ביחד התקרב להרה"ק ר' אברהם גרדזנסקי הי"ד שהשפיע עליו הרבה. בשנים תרפ"ד-פ"ז למד בישיבת ראדין, ובמחיצתו של ה"חפץ חיים" מצא מעינות חדשים שהגבירו ביותר את אמו-נתו ויראת השמים שהיתה זבועה בו ממש מיום היוולדו, הפליא את כולם בדקדוקי המצוות ויחד עם זה תמים היה בכל הליכותיו.

בשנת תרפ"ז עלה לארץ והמשיך לל-מוד בישיבת חברון, ועלה שם במעלות התורה כשהוא שם לילות כימים בלימוד התורה והמוסר עד אשר נתפרסם כאחד מגדולי התלמידים של ישיבה זו. לאחר גישואיו עם בת הגה"צ ר' ראובן מ-לצקי התמסר להרבצת תורה, ויסד אז את הארגון לצעירים ללמוד היהדות. בשנת תרצ"ה נתמנה לרב בשכונת

גיגע לכבוד ה' ותורתו. הפלדה המוצקת היתה רכה כחמאה מול עזו רוחו המחושל. תעיד על כך הצ-רתו האמיצה לפני כס המשפט: — "אין אדם נוקף אצבעו למטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה ובאם לא נחרץ דיני למות בבית דין של מעלה — לא יצא כלום מפסק דינם —". אין לשכוח, שדברים כדרכונות אלו הוטחו בפני חבר בית משפט, "צדק" סובייטי...

בתום שבע שנות גלותו, נתקבל רבי גדליה-משה כרב בעיירה סמוכה למוס-קבה. כעבור זמן קצר, בשנת תרצ"ז, הצליח להימלט מעבר למסך הברזל, עלה לארץ הקודש והתיישב בירושלים. כאן דחה כל הצעות של כבוד ושררה, סירב בתוקף בלתי-מצוי לשמש ככהונת רב-נות, חי כיהודי פשוט התפרנס בדוחק ובצמצום. כל קיומו היה על לחם צר ומים לחץ. כאן עשה לילות כימים ב-תירה, בעבודה ובגמילות חסדים.

בין יקירי קרחת דשפריא, בלטה דמו-תו האצילה, שהיתה אפופה הילת-חן של פשטות, של ענוה תמימה. הוא לא תפס מקום בעיני אחרים, ובעיני עצמו מבל-וחומר, אין ואפס — בזה היה מסכם את הערכתו על עצמו, במלוא הכנות כמי שאינו תופס איך אפשר לחשוב אתה.

משנתסלק אביו הקדוש רבי שלמה'לי בשנת תש"ה, חיפש ועשה כל מיני תח-בולות להימלט מעול ההנהגה התסידית, אלא שצוואת אביו כי עליו להמשיך ב-שלשלת הזהב — הכריע אצלו את הכף. בשנות הנהגתו הספורות נתגלה במלוא שיעור קומתו הרוחנית התמירה, כמופלג עצום במדת ההשתוות, שידע למוג שפ-לות רוח עם גיגניו מלכות כאחד, דביקות בה' והתעוררות תוססת במציאות החיה בחדא מחתא. אף מנהגיו בעבודת ה' היו טבועים בחותמו הנייחוד.

כאשר אי-מי בא אליו לבקשו כי יאציל עליו מברכתו, היה מרגלא בפומיה לומר שאין כוחו רק בברכת הדיוט... וכי הוא יכול לבקש רק מאוצר מתנת חנם... ואת זה הוא מחוייב לעשות ועושה בתורת מצוה של גמילות חסדים...

מספרים: רבי יחיאל מיכל המגיד מולוטשוב חלה פעם אנושות ומקורביו דימו כי הגיע קיצו, פנה אליו תלמידו רבי אהרן-ליב מפרימישלן והזכירו שי-מר וידוי. מיד פתח המגיד הקדוש ואמר:

— כן, כן, אני מתחלה... מעולם לא שמעו אזני דברים אסורים ודברים בטר-לים, מעולם לא הוצאתי מפי מה שלא צריך, אף לא הגה מיותר...

כמהו כן גינו רבי גדלי' משה מזווהיל, יכול היה להעיד על עצמו כדברים הא-לה, בהיותו כל ימיו זך וישר ללא שמץ של רבב. כל תנועה קלה שלו, כל ניד עפצף, היה קדוש וטהור לשם ייחוד קוב"ה ושכינתו.

הדור שבתוכו חי לא זכה, עוד ב-טרם חלפו חמש שנים מאז הוכתר כמנ-היג החסידים, נתבקש האדמו"ר מזווהיל לשיבה של מעלה, ביום כ"ד מרחשוון שנת תשי"ח, בהשאירו אחריו את בנו האדמו"ר רבי מרדכי, ממשיך השושלת בימינו.

בנק ארצי ARZI BANK A. G.

Stockerstrasse, 39

ZURICH, Switzerland

Telephone: (051) 25 46 37 Telex: 53 897

פקדונות, פעולות כספיות במסחר והשקעות
בכל תחומי הסחר הארצי והבינלאומי
חשבונות חסכון ועובר-ושב * עסקי-
חילופין במטבע-חוץ * גביה, משא-
ומתן ודיסקונט של שטרי-חילופין.

הבנק הוכן במלואו לספק שרות יעיל בתנאים הנוחים ביותר